

PRSTY, DLANĚŠ ...

ĀšterĀ½, 09 kvĀten 2023

SvĀdĀnĀ- prstĀ- na ruce mĀ-Ā¾e nĀkdy bĀ½t doprovĀzeno i dalĀĀ-mi pĀ™Ā-znaky, jako jsou napĀ™Ā-klad koĀ¾nĀ- pro lupĀnka, puchĀ½Ā™ky), otoky nebo pocity brnĀnĀ- Āi pĀĵlenĀ-. SvĀdĀnĀ- mĀ-Ā¾e postihovat jen nĀkterĀ prsty na ruce, prsty, dlaĀ, celou ruku nebo zĀpĀstĀ-. I kdyĀ¾ ve vĀtĀjinĀ, pĀ™Ā-padĀ- nenĀ- svĀdĀnĀ- prstĀ- na ruce nic, Āeho bychom mohli obĀvat, nĀkdy mĀ-Ā¾e bĀ½t tento pĀ™Ā-znak znĀmkou zĀjva¾nĀjĀĀ-ho onemocnĀnĀ-, kterĀ vyĀ¾aduje odbornou nĀ-Ā¾e uvĀdĀ-m nejĀastĀjĀĀ- pĀ™Ā-Āiny a doprovodnĀ pĀ™Ā-znaky.

AlergickĀ kontaktnĀ- dermatitida

AlergickĀ kontaktnĀ- dermatitida, tĀ¾ oznaĀovanĀ jako alergickĀ½ kontaktnĀ- ekzĀm, je onemocnĀnĀ- zpĀ sobenĀ kontaktem s materiĀlem Āi lĀtkou, kterĀ drĀĀ¾dĀ- pokoĀ¾ku. Mezi pĀ™Ā-znaky alergickĀ kontaktnĀ- dermatitidy patĀ™Ā-:

â€¢ SvĀdĀnĀ-
dĀnĀ a prstĀ- na ruce

â€¢ Bolest a
otok

â€¢ Tvorba
pruhĀ- suchĀ, svĀdĀ-cĀ- kĀ-Ā¾e

â€¢ VĀ½sev
maĀ½ch, ĀervenĀ½ch pupenĀ- na kĀ-Ā¾i (kopĀ™ivka)

â€¢ ZarudnutĀ- a
zĀjnĀtlivĀ½ zmĀny postiĀ¾enĀho mĀ-sta (takzvanĀ Celsovy znaky - horkost, bolest, zĀervenĀjnĀ-, otok, zhorĀenĀĵ funkce)

Vzhledem k tomu, Ā¾e se prsty a ruka dotĀ½kĀme bĀhem dne velkĀho mnoĀstvĀ- rĀznĀ½ch pĀ™edmĀtĀ, mĀ-Ā¾e bĀ½t nĀkdy obtĀ-Ā¾nĀ½ zjistit, co alergickou reakci vyvolĀjĀ. Jednou z pĀ™Ā-Āin svĀdĀnĀ- dĀnĀ- a prstĀ- je takĀ½ dyshidrotickĀ½ ekzĀm nebo kontaktnĀ- dermatitida. Mezi alergeny, kterĀ jsou nejĀastĀjĀĀ- pĀ™Ā-Āinou alergickĀ kontaktnĀ- dermatitidy patĀ™Ā-:

â€¢ ParfĀmy a
vĀnĀ

â€¢ KovovĀ
Āperky, opasky a hodinky (zejmĀna z niklu a dalĀĀ-ch materiĀĵ)

â€¢ Kobalt v
barvĀch na vlasy a deodorantech, kterĀ krĀmy a masti na ruce

â€¢ DezinfekÄ•nÄ-
prostÄ™edky pro domÄ¡nost

Na zmÄ•rnÄ›nÄ- svÄ›dÄ›nÄ- a dalÄ¡Ä-ch pÄ™Ä-znakÄ- alergickÄ© kontaktnÄ-
dermatitidy mÄ-Ä½ete vyzkouÄ¡et nÄ¡sledujÄ-cÄ- postupy:

â€¢ Topicky
aplikovanÄ© krÄ©my, masti Ä•i gely s antihistaminiky (lÄ¡tky, kterÄ© zmÄ-rÄ^ujÄ-
projev alergickÄ© reakce)

â€¢ Topicky
aplikovanÄ© krÄ©my, masti Ä•i gely s kortikoidy (lÄ¡tky, kterÄ© zmÄ-rÄ^ujÄ- projev
zÄ¡nÄ›tu a alergie)

â€¢ Fototerapie
(lÄ©Ä•ba svÄ›tlem), kterÄ¡ spoÄ•Ä-vÄ¡ ve vystavenÄ- svÄ›dÄ-cÄ- pokoÄ½ky ultrafialovÄ©mu
zÄ¡Ä™enÄ-

â€¢ NÄ›kterÄ©
topicky aplikovanÄ© masti, krÄ©my Ä•i gely s antihistaminiky a kortikosteroidy si
mÄ-Ä½ete zakoupit bez lÄ©kaÄ™skÄ©ho pÄ™edpisu. SilnÄ›jÄ¡Ä- lÄ©ky vÄ¡m pak pÄ™edepÄ-Ä¡e lÄ©kaÄ™.

DyshidrotickÄ½ ekzÄ©m

DyshidrotickÄ½ ekzÄ©m (pomfolyx, dyshidrÄ½a) mÄ¡ spojitost se
stresem, sezÄ•nnÄ-mi alergiemi a podÄ¡Ä½dÄ›nÄ-m kÄ-Ä½e. JednÄ¡ se o neinfekÄ•nÄ-
zÄ¡nÄ›tlivÄ© onemocnÄ›nÄ- kÄ-Ä½e, kterÄ© se projevuje vÄ½sevem svÄ›divÄ½ch puchÄ½Ä™kÄ-
(vezikul) vyplnÄ›nÄ½ch Ä•irou tekutinou na dlanÄ-ch a prstech rukou a Ä•asto i na
prstech nohou. Mezi pÄ™Ä-znaky dyshidrotickÄ©ho ekzÄ©mu patÄ™Ä-:

â€¢ MalÄ©
puchÄ½Ä™ky na prstech vyplnÄ›nÄ© Ä•irou tekutinou

â€¢ SilnÄ©
svÄ›dÄ›nÄ-

â€¢ Bolest,
zarudnutÄ- a zÄ¡nÄ›t kÄ-Ä½e

â€¢ PopraskanÄ¡
kÄ-Ä½e, Ä•asto s olupujÄ-cÄ-mi se Ä¡upinkami

â€¢ DyshidrotickÄ½
ekzÄ©m postihuje zejmÄ©na alergiky a tÄ©mÄ›Ä™ dvakrÄ¡t tak Ä•astÄ›ji Ä½eny, neÄ½ muÄ½e.

PsoriÄ¡za (lupÄ©nka)

Psoriáza neboli lupénka je kožní onemocnění, patří mezi které dochází k rychlému množení buněk pokožky, což způsobuje ložiskovitě ztluštění pokožky, která je lupinkovitá, silně svědí a olupuje se. Psoriáza může postihnout všechny těla, zejména kůže v okolí kloubů, ale může se objevit i na prstech rukou a na nehtech.

Periferní diabetická neuropatie

Jak již napovídá souvisí periferní diabetická neuropatie s diabetem. Toto onemocnění je způsobeno poškozením nervů dlouhodobě zvýšenými koncentracemi cukru v krvi a postihuje nervy na končetinách (rukou i nohou). Mezi příznaky periferní diabetické neuropatie patří:

• Zvýšená citlivost prstů na dotyk

• Ztráta citlivosti nebo pocit mravenění a brnění v prstech

• Slabost a bolest prstů

Svrab

Svrab (prašivina) je kožní onemocnění způsobené roztočem zřídka svrabem, který si v lidské kůži hlouběji malá chodbičky, do kterých klade vajíčka. Na povrchu kůže se při svrabu objevují malé svědivé pupeny, a to až po 8 týdnů od prvního kontaktu se zřídka svrabem. Zřídka svrab se nejčastěji uchytlí v kožních záhybech, jako jsou meziprstní prostory, tělo, loketní nebo zákolenní jamka. Svrab je poměrně časté onemocnění a je velmi nakažlivé. V rozvojových zemích se jedná o jedno z nejčastějších kožních onemocnění. V České republice postihuje zejména zdravotníky a pracovníky v sociálních službách, kteří pracují v nevyhovujících hygienických podmínkách. Mezi příznaky svrabu patří:

•

• Malé puchýřky nebo vezikuly vyplněné tekutinou nebo hněsem na kůži

• Drobné chodbičky ve vrchních vrstvách pokožky, vyhloubené zřídka

• Ztluštění, olupování se kůže

• Svědí, která se zhoršuje v noci a po koupání (sprchování)

Svrab se nejčastěji přenáší kontaktem s kontaminovanými

lo^{3/4}n^{3/4}-ho pr^{3/4}dla s k^{3/4}-^{3/4}- nebo pou^{3/4}-v^{3/4}n^{3/4}-m stejn^{1/2}ch hygienick^{1/2}ch pom^{3/4}cek (osu^{3/4}ika, ru^{3/4}n^{3/4}-k) s naka^{3/4}enou osobou. M^{3/4}e se tak^{3/4} p^{3/4}en^{3/4}jet p^{3/4}-m^{1/2}m kontaktem s k^{3/4}-^{3/4}- naka^{3/4}en^{3/4}ho.

Ko^{3/4}n^{3/4}- myk^{3/4}zy

Ko^{3/4}n^{3/4}- myk^{3/4}zy jsou ^{3/4}astou p^{3/4}-^{3/4}inou sv^{3/4}d^{3/4}n^{3/4}. Projevuj^{3/4} se nej^{3/4}ast^{3/4}ji olupov^{3/4}n^{3/4}-m ^{3/4}i z^{3/4}erven^{3/4}n^{3/4}-m k^{3/4}-^{3/4}e a siln^{1/2}m sv^{3/4}d^{3/4}n^{3/4}-m, zejm^{3/4}na v mezivr^{3/4}n^{3/4}-ch prostorech, ale mohou postihnout i samotn^{3/4} prsty rukou ^{3/4}i nohou. V n^{3/4} kter^{1/2}ch p^{3/4}-padech si se sv^{3/4}d^{3/4}n^{3/4}-m prst^{3/4} na ruce m^{3/4}-^{3/4}ete poradit doma, ale pokud si nejste jisti p^{3/4}-^{3/4}inou va^{3/4}jich pot^{3/4}-^{3/4}- nebo se va^{3/4}je obt^{3/4}-^{3/4}e zhor^{3/4}uj^{3/4}- ^{3/4}i neustupuj^{3/4}-, je nutn^{3/4} vyhledat l^{3/4}ka^{3/4}skou pomoc. N^{3/4} kdy nen^{3/4}- nutn^{3/4} u^{3/4}-vat ^{3/4}dn^{3/4} l^{3/4}ky a probl^{3/4} se poda^{3/4}- vy^{3/4}it jen s re^{3/4}imov^{1/2}mi opat^{3/4}-mi. Jindy je ale odborn^{3/4} l^{3/4}ka^{3/4}sk^{3/4} l^{3/4}ba naprostou nutnost^{3/4}-. V l^{3/4}-^{3/4} a prevenci sv^{3/4}d^{3/4}n^{3/4}- prst^{3/4} na ruce m^{3/4}-^{3/4}ete vyzkou^{3/4}jet n^{3/4}sleduj^{3/4}-c^{3/4}- tipy:

â€¢ Pravideln^{3/4} myt^{3/4}- rukou teplou vodou a m^{1/2}dlem ^{3/4}jetn^{1/2}m k poko^{3/4}ce

â€¢ Po umyt^{3/4}- rukou si je v^{3/4}dy d^{3/4}kladn^{3/4} a osu^{3/4}te

â€¢ Pono^{3/4}-m prst^{3/4} do studen^{3/4} vody sv^{3/4}d^{3/4}n^{3/4}- zm^{3/4}-m^{3/4}-te

â€¢ Vyhn^{3/4}te se pou^{3/4}-v^{3/4}n^{3/4}- kosmetick^{1/2}ch a hygienick^{1/2}ch p^{3/4}-pravk^{3/4}-, kter^{3/4} dr^{3/4}-^{3/4}- k^{3/4}-^{3/4}i nebo vyvol^{3/4}vaj^{3/4}- alergickou reakci

â€¢ P^{3/4}ji pr^{3/4}ci s chemick^{1/2}mi l^{3/4}tkami a ^{3/4}ist^{3/4}-c^{3/4}-mi prost^{3/4}edky noste ochrann^{3/4} rukavice

â€¢ Za chladn^{3/4}ho, such^{3/4}ho po^{3/4}-as^{3/4}- noste rukavice

â€¢ O^{3/4}jet^{3/4}ujte ruce zvl^{3/4}-^{3/4}-m, hydrata^{3/4}-m, hypoalergenn^{3/4}-m kr^{3/4}mem

â€¢ Na siln^{3/4} sv^{3/4}d^{3/4}n^{3/4}- vyzkou^{3/4}ejte kalam^{3/4}-novou mast nebo kalam^{3/4}-novou vodu

Pokud pot^{3/4}-^{3/4}e neodezn^{3/4}-, vyzkou^{3/4}ejte topicky aplikovan^{3/4} p^{3/4}-pravky s kortikosteroidy ^{3/4}i jin^{3/4} vhodn^{3/4} protipl^{3/4}-s^{3/4}ov^{3/4} ^{3/4}i antimikrobi^{3/4}ln^{3/4}-p^{3/4}-pravky, kter^{3/4} v^{3/4}m doporu^{3/4}- v l^{3/4}ka^{3/4}rn^{3/4}-. MUDr. Michal Vil^{3/4}-movsk^{1/2}